

Може ли Грузија да буде користан амерички савезник?

Пише: Вилијам Ругер
четвртак, 17 август 2017 12:18

на америчку безбедност. То је најважнији посао владе. На жалост, Сједињене Државе, сугерисањем да ће да гарантују безбедност Грузије, могле би да поткопају своју властиту. Још горе решење би био пријем ове земље у НАТО. Грузија је слаба, рањива, и стратегијски неважна земља. Посвећеност њеној одбрани непотребно би изложила опасности америчке животе и ризиковала чак нуклеарни рат са Русијом.

Грузија је исувише слаба да би знатније допринела безбедности Сједињених Држава или снази Алијансе. Земља је једва већа од Западне Вирџиније, са популацијом која је мања од четири милиона житеља. Њена привреда је тек на 116. месту у свету према укупном БДП-у, што није ни пола од економије Вермонта, која је најмања привреда у САД. Њена економска будућност је у најбољем случају осредња. Недавни извештај Карнегијеве задужбине говори о многобројним економским проблемима, укључујући спор раст, стагнирајући животни стандард, високу стопу сиромаштва, и недостатак разноврсности у економији. Грузија се такође суочава са демографским изазовима, укључујући негативан миграцијски биланс и стопу фертилитета која је недовољна за репродукцију.

Још важније, Грузија није повезана са средишњим индустријским језгром Европе, којег НАТО мисли да брани. Упркос заједничкој граници са Турском, она је далеко од најзначајнијих земаља чланица. Њен главни град је око 2600km далеко од Берлина, и око 9600km од Вашингтона – стварајући логистичке и одбрамбене главобоље. Грузија би била озбиљан изазов за одбрану с обзиром да дугачку границу дели са својим највероватнијим спаринг партнером – Русијом. Озбиљна одбрана Грузије захтевала би ангажовање које би далеко надмашивало њену стратегијску вредност. И у не баш вероватном случају конвенционалног конфликта између НАТО-а и Русије, заштита Грузије само би одвлачила ресурсе од виталног подручја у срцу Европе.

Грузијска војска такође није борац тешке категорије. Њу чини приближно 35 хиљада активних припадника, са буџетом од свега 315 милиона долара. То је знатно мање него

Може ли Грузија да буде користан амерички савезник?

Пише: Вилијам Ругер
четвртак, 17 август 2017 12:18

што Сједињене Државе троше на своје војне бендове и њихових 6500 музичара. Грузијске трупе (њихов број) такође су у сенци у поређењу са Русијом, и њених 780 хиљада активних припадника. Војска Грузије је значајно мања од армије њеног суседа и руског пријатеља – Јерменије.

И када је дошло до војне акције, не би требало да заборавимо, да је Грузија издржала пет дана у свом рату са Русијом 2008. године. Снаге Тбилисија нису успеле да обезбеде две спорне провинције, и руске трупе су дубоко умарширале у Грузију пре прекида ватре. Иако не би требало да превидимо јуначке грузијске жртве у Авганистану и другде у рату против тероризма, не би требали себе да заваљамо како је то било неопходно.

Узимајући у обзир грузијску војну и економску слабост, тешко је замислити да савезништво са безбедносно зависном земљом попут Грузије, може да допринесе сигурности суперсиле као што су САД. Вероватније је одвлачење пажње и ресурса са кључних одбрамбених задатака. Све је то већ виђено – како је одлично приметио Јоги Бера – сличне бриге су се појавиле и одагнате су током дебате око проширења НАТО-а на Балтик, и Алијанса се сада суочава са тешким изазовима који су проузроковани тадашњом одлуком. Грузија је место од малог стратегијског значаја за Сједињене Државе и њихове савезнике. Вреди се подсетити, да су САД добиле Хладни рат, а да Грузија, не само што је била изван НАТО-а, већ је у ствари, била део Совјетског Савеза.

Када би грузијска неспособност да значајно увећа НАТО-а, била тек један проблем, можда би вредело да се земља дубље увуче у западни блок. Али, напори да се то учини поткопавају нашу безбедност, јачајући руске страхове. То може да доведе до акција и реакција које појачавају тензије, нестабилност и вероватноћу да избију конфликти.

Може ли Грузија да буде користан амерички савезник?

Пише: Вилијам Ругер
четвртак, 17 август 2017 12:18

Није изненађујуће да је Русија 2008. године, када се о чланству Грузије дебатовало у Букурешту, рекла да појаву моћног војног блока на својим границама види...као директну претњу безбедности земље. Те године, руска влада је изјавила да верује, да то прети безбедности и равнотежи снага у евроазијском региону и да ће Русија преузети све неопходне мере да избалансира ситуацију и заштити властите интересе и властиту безбедност.

Америчке гаранције могу такође да опасно утичу на понашање Грузије. Научник са МИТ-а Бери Поузн тврди, да савези могу да подстакну „нехајну вожњу“ – када су слаби савезници охрабрени да преузму ризик, што иначе можда не би учинили пошто овако „могу да рачунају на САД да ће их бранити“. Вероватно је Грузија већ возила нехајно и пре рата из 2008. године. Ако Грузија буде тако поступала и као члан НАТО-а, и изазове рат са Русијом, то може даактивира члан. 5. Тада би Сједињене Државе морале да бирају између тога да се боре са нуклеарном силом за ову удаљену и стратегијски небитну земљу или да скрше колективни безбедносни споразум, а можда и НАТО са њиме. Опасност од нехајне вожње још реалнијом чини чињеница да Грузија наставља да буде страна у два озбиљна гранична спора са Русијом.

Американци морају да буду упозорени да савез са Грузијом напослетку може да изложи опасности безбедност њихове земље и животе њихових војника. Сједињене Државе не би требало да олако преузимају такве обавезе и оне морају бити укорењене, пре свега у властитим интересима. Придруживање слабе и зависне државе попут Грузије, ствара више трошкова и проблема него користи. То није добра погодба за Американце и њихову безбедност.

Превео са енглеског уз незнатна скраћења: Небојша Вуковић

Извор: <https://warontherocks.com/2017/08/can-georgia-be-a-useful-american-ally/>